

GAZETO ANDALUZIA

ESPERANTA
MONATA
REVUO

JARO 1.^a

MARTO DE 1910

NUM. 3.^a

ENHAVO

S.^o Jozefo Garzon Ruiz.—Mia opinio.—La S.^o Garzon Ruiz.—Pro justeco.
—Progresante atendi.—La instruisto «Pruno».—Unuigo estas forto.—
Pri mia altestimata amiko.—La Sankta Semajno en Seviljo.—Kroniko.
—Anoncoj.

neranto y ... partirá ... Alcorta.

Prescj

GAZETO "ANDALUZIA"

ESPERANTA MONATA REVUO

Organo de la grupoj de Cadiz kaj ghia regiono

STRATO M. TORRERO, 10.—SAN FERNANDO.—(CADIZ). (1)

DIREKTORO-ADMINISTRANTO:

JOZEFO GARZON RUIZ

ABONPREZO

POR UNU JARO

	<u>Ptoj.</u>	<u>Sm.</u>
En Hispanujo.	3	1.20
En Fremdlando.	3.50	1.40

ANONCPREZO

POR UNU NUMERO

	<u>Poj.</u>	<u>Sm.</u>
1 2 pago	5	2
1 4 »	2'50	1
1 8 »	1.52	0'50

Malkaraj anoncoj por korespondado, 0.50 pesetojn (2 Spescentojn).

La Redakcia Komitato reservas al si la rajton korekti, akcepti aŭ malakcepti la manuskriptojn.

"LA MALGRANDAJ INDUSTRIOJ"

2.^a AGUADA---(CADIZ)

Fabriko de fluidaj koloroj, por industrioj; ellaboritaj per plej puraj materialoj, kaj je malalta prezo.

Oni preparas la sekvantajn kolorojn:

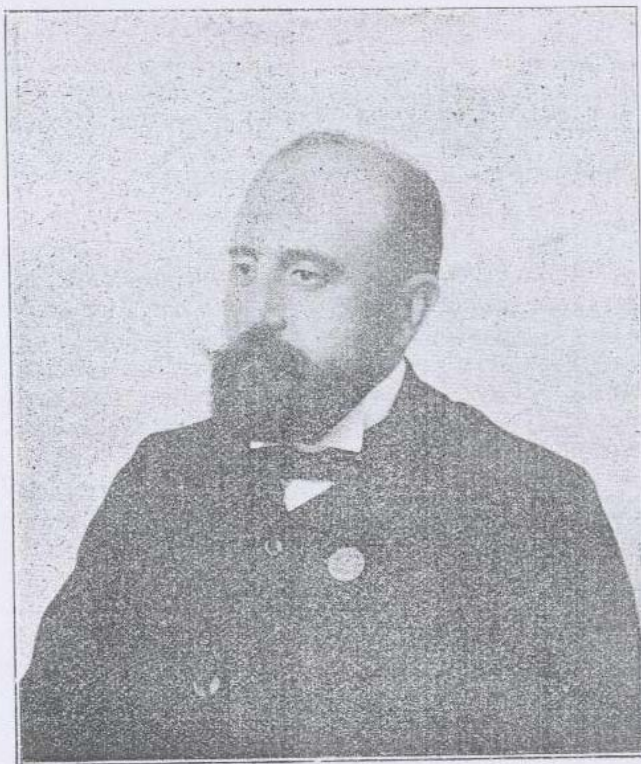
«Ideala» (zinka), Bonega (albajada), Ferrilina (feroksida), Griza, Alka, Okra, Nigra, Blua, Verda, k. c.

Oni vendas ilin, po galonoj, de malsamaj pezoz, laŭ la koloro.

Estas precipe rekomendinda la nomita **Ferrilina**, pro tio ke ĝi taŭgas por fisakpentraĵo sur fero, kalkoŝtono kaj ligno; kaj pro sia belega koloro. Ĝi kovras duoble ol minio, kaj kostas malmulte; rezultante po kvarono da ĝia valoro.

Ne konfuzu ĝin kun la ruĝteroj.

Oni vendas ilin, ĉe la Fabriko (2.^a Aguada.—Cadiz); ĉe la Deponejo en San Fernando (Cadiz), strato Glorieta, 7; kaj ĉe la drogvendejo de R. E. Casal, Strato Aranda, 2 kaj 4 (Cadiz).

S.^o JOSEFO GARZON RUIZ

La famkonata hispana esperantisto, kies nomo estas la titolo de tiuj-ĉi linioj, aliĝis al Esperanto en 1907.ª, kaj de tiu jaro li aperas en la adresaro.

Li unue lernis la internacian lingvon per la verketo de Th Cart, «Esperanto en 10 lecionoj», kaj

DON JOSÉ GARZÓN RUIZ

El famoso esperantista ^{español,} cuyo nombre sirve de título à estas líneas, se adhirió al Esperanto en 1907 y desde ese año figura en el Adresaro.

Estudió primeramente el idioma internacional en la obrita de Th Cart. «El Esperanto en 10 lecciones» y entusiasmado por la admirable sencillez del Esperanto se dedi-

entusiasmita de la miranda simpleco de Esperanto li sin dediĉis al la profunda studado de ĉiuj lernolibroj kaj traktatoj ekzistantaj en hispana, franca kaj esperanta lingvoj, inter kiuj ni povas ĉefe citi la instruajn librojn publikigitaj de firma Espasa, el Barcelono, la *Esperanta Sintakso*, de Fructier; la *Grammaire complete*, de Aymonier; *Commentaire sur la Grammaire Esperanto*, de Beaufront, k. e.

Kiam li atingis la perfektan konadon de Esperanto, le dediĉis sin ĝin propagandi kun neimitbla fervoro per artikoloj en la hispana gazetaro kaj paroladoj faritaj en la urbo kie li loĝas, kaj dank'al lia senĉesa kaj fruktodona laborado li sukcesis formi la esperantistan Grupon de Kadizo kies graveco kredigas nin ke la bela Andaluzia regiono nepre malfruos aperi en la unua vico inter la hispanaj regionoj Esperantistaj, al kio grandparte kunhelpo lo efika propagando de la nova revuo GAZETO ANDALUZIA, kies kreo oni ŝuldas al nia eminenta Esperantisto.

Kiel verkisto S^o Garzon pliriĝis la havon de Esperantaj lernolibroj, inter kiu oni devas ĉefe citi lian *Plena Gramatiko* publikigita en 1808^a, kiu estis tre bone akceptita de la hispanaj esperantistoj, kaj speciale rekomendita de Dro. Zamenhof. Tiun ĉi belan libron sekvis multe da verketoj, propagandaj artikoloj kaj profesiaj laboroj, el kiuj ni nur citos, por ne trolongi tiun ĉi biografion, la belegan tradukon, kiun li faris en Esperanton el la senmorta novelo de Alarcon *La Kapitano Veneno*.

Li estas senkondiĉa partiano por

có al estudio profundo de todos los manuales y tratados existentes en español, francés y Esperanto, entre los cuales podemos citar principalmente los libros de enseñanza publicados por la casa Espasa, de Barcelona, la «*Esperanta Sintakso*, de Fructier»; la «*Grammaire complete*», de Aymonier; «*Commentaire sur la grammaire Esperanto*», de Beaufront, etc., etc.

Cuando llegó al conocimiento perfecto del Esperanto se dedicó á prepararlo con fervor inimitable, por medio de artículos en la prensa española y conferencias elocuentes en la población donde reside y gracias á su labor incesante y fecunda, ha conseguido formar el Grupo Esperantista de Cádiz, cuya importancia nos hace creer que la hermosa región andaluza no tardará mucho en aparecer en primera fila entre las regiones esperantistas españolas, á lo que contribuirá en gran parte la propaganda eficaz de la nueva revista GAZETO ANDALUZIA, cuya creación se debe también á nuestro eminente esperantista.

Como escritor, el señor Garzón ha enriquecido el caudal de manuales de esperanto con algunas obras, entre las que debe citarse principalmente su «*Gramática Completa*», publicada en 1908, que fué muy bien recibida por los esperantistas españoles y expresamente recomendada por el Dr. Zamenhof. Han seguido á este hermoso libro multitud de obritas, artículos de propaganda y trabajos profesionales, de los cuales solo citaremos para no alargar demasiado esta biografía, la preciosa traducción que ha hecho al Esperanto de la inmortal

Dro. Zamenhof, kaj en lia nobla kaj malavara animo perfekte taŭgeniĝas la idealo de tutmonda kunfratigo, celita de Esperanto.

Li apartenas al la Universala Esperanto-Asocio, kies Delegito estas por la Kadiz'a regiono, Viceprezidanto por Hispanujo de la *Internacia Societo de Esperantistaj Juristoj*, honora membro de la Hispana Societo por propagando de Esperanto, honora Prezidanto de la Kadiz'a Grupo, Esperantista (Sudhispana Stelo), efektiva Prezidanto de la S. Ferdinanda Grupo, Profesoro diplomita de Esperanto de la nomita Hispana Societo kaj de la Franca por propagaudo de Esperanto k. c.

Pro tiel multe da diversaj meritoj estis vera bonsorto por Esperanto la aliĝo de S^o Garzon Ruiz, kies titolon de andaluzia probatalanto neniu povas al li nei.

LA REDAKCIO.

MIA OPINIO

Ne maltimo, nek kuraĝo, sed vera bravegeco estas kaj prezentas la meritinda laboro de la bonega esperantisto, Sro. Jozefo Garzon Ruiz.

Disvastigi Esperanton dum propaganda periodo (el kiu ne auktoraŭ ni eliris, diru tion, kion la tro optimistoj volu diri) estas sin riski ĉie ajn esti prijuĝata kiel fantazieculo aŭ trompulo.

Fari ĝin en Andaluzio tra la tero de Sanktega Mario, tie kie la popoloamaso malŝparas spritecon kaj bonhumoron; almenaŭ tio, kion

novela de Alarcón «El capitán Veneno.»

Es partidario incondicional del Dr. Zamenhof y en su alma noble y generosa encaja perfectamente el ideal de confraternización universal que persigue el Esperanto.

Pertenece a la «Universala Esperanta Asocio», cuyo Delegado es para la región de Cádiz, Vicepresidente para España de la «Internacia Societo de Esperantistaj Juristoj», Socio honorario de la «Hispana Societo por propagando de Esperanto», presidente honorario del Grupo Esperantista de Cádiz (Sudhispana Stelo), presidente efectivo del Grupo de San Fernando, profesor con diploma de la Sociedad Española ya citada y de la Francesa para propagación del Esperanto, etc., etc.

Por tan diversos méritos ha sido una verdadera suerte para el Esperanto la adhesión del señor Garzón Ruiz, cuyo título de campeón andaluz nadie puede negarle.

LA REDACCIÓN.

Mi opinión

No valor, ni atrevimiento, sino verdadera temeridad es y representa la meritoria labor del eximio esperantista D. José Garzón Ruiz.

Difundir el Esperanto en periodo de propaganda (del que aún no hemos salido, digan lo que quieran los demasiado optimistas) es exponerse en cualquier parte a ser tenido por visionario ó iluso.

Hacerlo en Andalucía, en la tierra de María Santísima, allí donde las gentes derrochan gracejo y buen

oni diros pri Sro. Garzon Ruiz, estos sendube: «Tiu bona Sinjoro estas frenezuleto».

Pardonu, mia kara samideano tiun humoraĵon, kaj antaŭen! ĉiam antaŭen kun nia frenezeceto.

IGNACIO CASAS.

Burgos, Marto de 1910.^a

La Sro. Garzón Ruiz

De la komenco en Hispanujo de nia kara lingvo Esperanto, Sro. Garzón Ruiz estas unu el ĝiaj plej fervoraj apostoloj. Per bonegaj artikoloj, esperantaj kursoj kaj ŝatindaj verkoj, li atingis la respondan lokon inter la unuavicaĵ Esperantistoj hispanaj. Tial mi lin gratulas, kaj deziras, ke kune kun la ceteraj eminentuloj, prilaboru senĉese la lingvon de Zamenhof, kaj ke li ne malantaŭeniru, ĉar kun viroj de lia speco, Esperanto progresos nepre, kaj ni ĉiuj ŝuldos al li gravegan partoprenadon pri la starigado en nia patrujo de la plej glora ligilo de la homaro.

A. L. VILLANUEVA

(El la *Lingva Konitato*)

PRO JUSTECO

En la tempo kiam la subskribanto avide eksilabis kun neofita entuziasmo la neimiteblajn paĝojn de «Fundamenta Krestomatio» de nia kara Doktoro kaj Majstro, liaj rigardoj ektuŝis kuriozan anekdoton titolitan, «Rimedo kontraŭ Esperantismo». Laŭ ĝi, iu vanta junulo, fanfaronanta je spriteco, volis

humor, lo menos que se dirá del Sr. Garzón Ruiz, será sin duda:

«Ese buen señor está *guillao*.»

Perdone mi querido samideano esta humorada, y ¡adelante! siempre adelante con nuestra chifladura.

IGNACIO CASAS.

Burgos, Marzo de 1910.

El Sr. Garzón Ruiz

Desde el principio en España de nuestra querida lengua, el Sr. Garzón es uno de sus más fervorosos apóstoles. Por medio de buenísimos artículos, cursos de esperanto y apreciables obras, ha alcanzado el correspondiente lugar entre los esperantistas españoles de primera fila. Por eso yo le felicito y deseo que en unión de los demás eminentes trabaje incesantemente por la lengua de Zamenhof; y que no retroceda, porque con hombres de su especie el Esperanto progresará necesariamente y nosotros todos le deberemos importantísima participación respecto del establecimientos en nuestra patria del más glorioso vínculo de la humanidad.

A. L. VILLANUEVA

(Profesor normal)

DE JUSTICIA

Cuando el que estas líneas escribe deletreaba ávidamente, con entusiasmo de neófito, las inimitables páginas del «Fundamenta Krestomatio» de nuestro querido Doctor y Maestro, sus miradas cayeron sobre una curiosa anécdota titulada «Remedio contra el esperantismo». Según ella, cierto frívolo joven que

moki esperantismon en ronda kunveneto, kaj demandis kuraciston, kiu okazis troviĝis inter ili, pri ia taŭga rimedo por sin gardi kontraŭ tia malsano. Ĉar li estis demandita de iu kunestanto rilate al simptomoj, la mokema junulo diris ke la esperantismaj malsanuloj, ordinare prudentaj homoj, subite freneziga, komencas ellerni la lingvon, enfalis poste en febron, kaj meze la deliro ili ekkrias per tre strangaj frazoj, kiel «stonteco», «kunfrateco del'popoloj» k. t. p.; krom tio, li sekvis, naskiĝas ĉe ili io kvazaŭ pasio por infekti de ilia malsano plejmulton da personoj. La kuracisto, kiu estas ja esperantisto konvinkita, kvietanime respondis, ke li studadis funde la malsanon kaj eltrovis efikan rimedon kontraŭ ĝi: li observis ke la baciloj suriras nur sur la radioj de la suno, pro tio ke li ne povas vivi en mallumeco; tial, li aldonis, la plej konvena rimedo kontraŭ esperantismo estas nepre restadi ĉiam en densa senlumeco, kaj eviti zorge la plej etan radion de lumo.

Skribante ĉi-tiujn liniojn kiel ŝulda oferdono al meritoj de la fondinto de GAZETO ANDALUZIA, venas en mian memoron tiu ĉarma paĝo de «Krestomatio», ĉar efektive S^o Jozefo Garzon Ruiz, nekaŝema malamiko de ĉiaspeca malheleco, *suferas* esperantismon en akuteca grado, kaj (tio estas la plej bona afero) li havas specialan lertecon por ĝin *inokuli* al la aliaj. Tie estas klarvidebla lia mirinda laboro esperanta farita meze la realigo de la plej diversaj aferoj de pledeco, de juĝaj decidoj, altirantaj ĉiutage lian atenton, ĉar krom advokato, li estas paca juĝisto en la urbo «San Fer-

presumía de ingenio, queriendo burlarse en una tertulia del esperantismo, preguntó á un médico, á la sazón allí presente, por el mejor remedio para preservarse de tal enfermedad, y al ser requerido por un contertulio acerca de los síntomas, el joven burlón expresó que los enfermos de esperantismo, hombres de ordinario sensatos, eran súbitamente atacados de locura; comenzaban por aprender la lengua, pasaban luego al estado febril y, en medio del delirio, proferían extrañas frases como «lo porvenir», «confraternidad de los pueblos», etcétera y, aparte de esto, nacía en ellos como un prurito por inficionar de su enfermedad al mayor número de personas. El médico, esperantista convencido, manitestó, con entera calma, haber estudiado á fondo el mal y encontrado para él eficaz remedio, pues había observado que los bacilos se daban únicamente en los rayos del sol, porque no podían vivir en la obscuridad; por eso, añadió, el mejor remedio contra el esperantismo es estar siempre sumido en lastinieblas y evitar con sumo cuidado el más débil rayo de luz.

Y al escribir estas líneas como debido homenaje á los méritos del fundador de GAZETO ANDALUZIA, viene á la memoria esa linda página del «Krestomatio», porque efectivamente, D. José Garzón Ruiz *padece* el esperantismo en grado agudo, y, lo que es mejor, tiene especial habilidad para *inocularlo* á los demás. Ahí está patente su admirable labor esperanta, llevada á cabo en medio de los más variados asuntos de bufete y judiciales que solicitan de continuo su atención,

nando»; tie estas kiel nekontraŭdira atesto, liaj tute laŭdindaj verkoj pri Esperanto, lia elokventa parolado ĉe la Kadiz'a Kazino pri nia ligvo; lia tre rimarkinda «Gramatiko de Esperanto», unu el la plej perfektaj, kompreneblaj kaj precizaj ĝis nun publikigataj; la ĉarma gramatiko por infanoj; la gvidilo de l'interparolado esperanta, kies taŭgecon estos ŝatintaj ĉiuj veturintoj kun alilandaj esperantistoj; liaj altirantaj artikoloj pri andaluziaj moroj, plenaj je brileco kaj vereco, krom ia bonega traduko el ĉefverkoj hispanaj, artikoloj, broŝuroj pri juro, k. t. p.

Cu ne vere, kara leganto, ke ĉio tio-ĉi estas jam mirinde literatura aro?

Tamen, ĝi nur estas ia aspekto de lia fruktodona agado; ankoraŭ restas al li sufiĉe energio por pliaj aferoj esperantaj, ĉar li kvazaŭ la potenco de l'numeroj estas si mem multiĝata de li mem: li efektive fondis grupojn, klopodis aliajn, kunverkas revuojn, ageme efikas kiel Konsulo Delegito de «Universala Esperanto-Asocio», kaj kiel Viceprezidanto por Hispanujo de «Internacia Societo de Esperantistaj Juristoj», faras kursojn, k. t. p.; li per unu vorto almetas senlimesian kleran talenton, sian firman volon, sian senlacan aktivecon al triunfo de Esperanto, ĉar li sentas en la koro tion, kion nia Majstro nomas «interna ideo» de nia kara idiomato, tio estas solidareco kaj kunfrateco inter la popoloj.

Garzon Ruiz, laŭ li estas nomata familie de la *samideanoj*, meritas do, ke oni rigardu lin kiel vera

pues á más de abogado es juez municipal de San Fernando; ahí están como irrecusable testimonio sus obras de Esperanto, muy dignas de alabanza; su elocuente discurso pronunciado en el Casino de Cádiz sobre nuestra lengua; su notable gramática de Esperanto, una de las más perfectas, claras y precisas hasta ahora publicadas; la linda gramática para niños; la guía de conversación esperanta, cuya utilidad habrán apreciado cuantos hayan viajado con esperantistas de otros países; sus atractivos artículos sobre costumbres andaluzas, llenos de verdad y colorido, aparte alguna excelente traducción de obras maestras españolas, artículos, folletos sobre temas jurídicos, etcétera, etc.

¿No es verdad, caro lector, que todo esto es ya un admirable bagaje literario? Ello, sin embargo, no es más que un aspecto de su fecunda labor; todavía le queda suficiente energía para otros trabajos esperantistas, pues, como las potencias de los números, el Sr. Garzón es sólo él multiplicado por sí mismo: él efectivamente ha fundado grupos y cooperado á la formación de otros, colaborado en revistas, prestado eficaz concurso como Cónsul Delegado de la «Asociación Esperantista Universal» y como Vicepresidente para España de la «Sociedad Internacional de Abogados Esperantistas», abierto cursos, etc.; en una palabra, aplica sin reservas su cultivado talento, su voluntad tenaz y su incansable actividad al triunfo del Esperanto, pues siente en el corazón lo que nuestro Maestro ha llamado *idea interna* de nues-

apostolo de la verda stelo; multe ŝuldas al li la hispana esperantismo; kaj ĉar la okazo alvenas por juste paroli en la hodiaŭna tago pri tiu simpatia «amiko de Esperanto», ni sendu al li senŝpare niajn plej korajn kaj justecajn vortojn de laŭdo.

E. CANO.

Progresante atendi

Sur senamuza vojo marŝas karavano al malproksima idealo; kuraĝaj homoj ĝin faras, kaj inter ili distingiĝas kvazaŭ estro, iu, kiel rigardo malkaŝas apostolan fidon kaj estas firma kaj maltima, kiel tiu de scienculo kaj venkanto.

Venkanto estas sendube, ĉar ne nur meritas tiun nomon tiuj, kiuj svingante la glavojn submetas naciojn sub la jugo de sia volo; ankaŭ devas esti tiel nomata, eble pli taŭge, tiuj, kiuj bataladas pro tio, ke novaj ideoj, profitaj por la homaro, malbaru la vojon, venkante popolojn, por la granda tasko pri tutmonda frateco.

Al tiu estro, al la direktanto de ĉi tiu revuo, S^o Garzón, kiu certe nin kondukos en la revan idealon, la Andaluzian esperantiĝon, devas helpi ĉiuj, kiuj havas povon por ĝin fari, per iliaj plenaj energioj; kaj la indiferentuloj haj sceptikuloj

tro querido idioma, es decir, la solidaridad y fraternidad entre los pueblos.

Garzón Ruiz, como se le llama familiarmente entre «samideanos», merece, pues, ser considerado como un verdadero apóstol de la estrella verde; mucho le debe el esperantismo español y pues ha llegado el momento de hacer justicia á ese simpático «amigo del Esperanto», enviémosle sin regateos nuestras más cordiales y justas palabras de alabanza.

E. CANO.

Esperar avanzando

Por árido camino marcha una caravana hácia lejano ideal; hombres valerosos la forman, y entre ellos se distingue, á guisa de jefe, uno, cuya mirada revela fé de apóstol, y es firme y audaz, como la del sábio y vencedor.

Vencedor es sin duda; porque no solo merecen este nombre los que esgrimiendo las espadas, someten las naciones al yugo de su voluntad; también debieran ser llamados así, quizás con más razón, los que luchan por que nuevas ideas, beneficiosas para la humanidad, abran el camino, conquistando á los pueblos para la magna obra de la fraternidad universal.

A ese jefe, al director de esta revista, Sr. Garzón, que ciertamente nos conducirá al ideal soñado, la esperantización de Andalucía, deben prestar auxilio todos los que puedan, con todas sus energías; y

Gazeto Andaluzia

rememoru, almenaŭ, la jenajn bibliajn vortojn: «Gloron al Dio ĉe la altejoj kaj pacon, ĉe la tero, al la bonvolaj homoj.»

GAZETO ANDALUZIA, dediĉante la nunan numeron al ĝia direktanto sin honoras kaj sin laŭdas, honorante kaj laŭdante lin. Tiel, mi kredas, pensas ĉiuj ĝiaj legantoj, tiel ĝia redakcio, tiel la lasta el ĝiaj redaktoroj.

JOZEFO DIAZ CORONADO.

La instruisto "Pruno"

Malnova hispana proverbo diras ke la instruisto *Pruno* ne sciante legi malfermis kurson. Iom kaj ankaŭ multe da tio okazas al mi, kiu entuziasma esperantisto, konvinkita ĝis sateco ke Esperanto solvas la veran problemon pri la interkomprenado de homoj el malsimilaj landoj kaj idiomoj, fevora ano de la helpa kaj internacia lingvo elpensita de Doktoro L. Zamenhof, rezultas je la praktiko malmulte elmezvalora, preskaŭ povas diri senkapabla lertparolisto kaj verkisto pri Esperanto, kaj tamen miaj bonaj amikoj kaj samideanoj devigis min ke mi estu Prezidanto de la Kadiz'a Grupo esperantista. Dank al Dio, mi trovis ĉe mia vojo viron, kompendion kaj sintezon de aktiveco, abnegacio, malprofitemo kaj aldoniteco, kiu prezidas, instruas, verkas, propagandas kaj eĉ, mi kredas, pensas austataŭ mi mem kaj austataŭ ĉiuj kiuj faras la esperantaj Grupoj de Kadiz'o kaj Sankt-Ferdinando.

¡Sinjoro Jozefo Garzón Ruiz!
Animo kaj sola vera esperantisto

los indiferentes y escépticos-recuerden, al menos, las siguientes palabras bíblicas: ¡Gloria á Dios en las alturas, y paz en la tierra á los hombres de buena voluntad!

GAZETO ANDALUZIA, dedicando el actual número á su director, se honra y se enaltece, honrándole y enalteciéndole. Así, creo, piensan todos sus lectores, así su redacción, así el último de sus redactores.

JOSÉ DIAZ CORONADO,

El maestro Ciruela

Dice un antiguo refrán, que «el maestro Ciruela no sabía escribir y puso escuela».

Algo y aun algos de eso me sucede á mí, que entusiasta esperantista, convencido hasta la saciedad que el Esperanto resuelve el verdadero problema de poderse entender los hombres de distinta nacionalidad y diverso idioma, fervoroso adepto del lenguaje auxiliar é internacional inventado por el Doctor L. Zamenhof, resulta en la práctica, un menos que mediano, casi puede decirse un inepto hablista y escritor de esperanto y sin embargo mis buenos amigos y compañeros me hicieron presidente del grupo esperantista de Cádiz.

Gracias á que encontré en mi camino á un hombre, compendio y síntesis de abnegación, desinterés y afecto, que preside, -enseña, escribe, propaga, y hasta creo piensa por mí y por todos los que componemos los grupos esperantistas de Cádiz y San Fernando:

¡D José Garzón Ruiz!

el la provinco. Li faras tion, kion ni devus fari, ne nur benvole eĉ gaje.

Ke Dio pagu tion al li, kaj al mi lin konservu.

EDUARDO GONZÁLEZ DE ESCANDÓN.
—Prezidanto de la Kadiz'a Grupo.

UNUIĜO ESTAS FORTO

Ne estas mia celo raporti, per ĉiuj mallongaj linioj, la nunan staton de la propagando pri la Esperanta idiomo; ĉar el multaj Esperantaj ĵurnaloj kaj revuoj oni povas facile dedukti ĝian progreson kaj antaŭiron: nek ankaŭ estas tio, rakonti la profitojn kiujn nedube ĝi pruntas al tiuj, kiuj sin dediĉas al la filologiaj kaj sociologiaj studadoj, al la religio kaj al la patrujo, al la komerco kaj al la industrio, supoze ke ĝi favoras ĉiujn instituciojn, sen kies ligiloj la vivo estus neeble: mi nur intencas, de ĉi tiu modes'a revuo, altiri la atenton de ĉiuj literaturemaj katolikoj, por ke ili liveru ilian kunhelpon, per parolo aŭ per plume al la katolika movado, helpante la unuan Katolikan Kongreson Esperantistan, Kiu okazos ĉe Parizo, de la trideka de Marto ĝis la tria de Aprilo, proksimaj, por la celo efektiviĝi la unuiĝon de la lingvo, kiu firmigos la venkon de la esperantista afero.

La Eklezio ĉiama instruantino kaj protektantino, pri sciencoj kaj artoj, helpas kaj faciligas nun tiun movadon, deziranta disvastigi ĉie, kaj per ĉiaj eblaj rimedoj sian evangelian kaj kristanan edukadon.

Antaŭen, katolikoj, pastroj kaj

¡Alma y único esperantista verdad de la provincia!

El hace cuanto yo debía hacer, no solo de buena voluntad, si que con alegría.

Dios se lo pague y á mí me lo conserve.

EDUARDO GONZÁLEZ DE ESCANDÓN

La unión es la fuerza

No es mi intento trazar en estas cortas líneas el estado en que se halla actualmente la propaganda del idioma Esperanto, puesto que de la multitud de periódicos y revistas esperantistas puede fácilmente deducirse su progreso y adelanto: tampoco lo es citar las ventajas que indudablemente presta á los que se dedican á los estudios filológicos, á la religión y á la patria, al comercio y á la industria, puesto que favorece á todas las instituciones, sin cuyos lazos no sería posible la vida; solo intento desde esta modesta revista, llamar la atención á los católicos amantes de las letras, para que presten su concurso por medio de la palabra y con la pluma al movimiento católico, auxiliando al primer Congreso Católico Esperantista que ha de celebrarse en París del 30 de Marzo al 3 de Abril próximos, á fin de conseguir la unidad de la lengua que aseguraría el triunfo de la causa esperantista.

La Iglesia, maestra y protectora en todos los tiempos de las ciencias y de las artes, ayuda y facilita ahora este movimiento, llevando á todas partes y por todos los medios posibles su misión evangelizadora y cristiana educación.

mondemuloj, grandaj kaj malgrandaj; ne lasu ian rimedon por ke en tiuj ĉeestantaroj, unuigitaj per ligoj de sama lingvo, ni efektivigu tiujn vortojn el la Dia Testamento *ut diligatis invicem*: antaŭen, do, surmetante nian ŝtonon sur tiu sociala konstruaĵo, por la celo ke ni vidu efektivigita la laboro de la Dia Krucumito, Majstro por popolamaso *Ut sint unus ovile et unus Pastor*.

Restas al mi adresi varman kaj entuziasman saluton por nia amiko S^o Garzon, senlaciĝa esperanta pioniro ĉe tiu ĉi andaluzia regiono: li daŭrigu sian taskon pri ĉi tiu edukanta laboro, je certeco ke li ricevos la aprobon, respektojn kaj ŝatecojn el ĉiuj personoj amantaj de la religio, kaj de la literatur-scienca progresado.

S. FRANZON-MAINÉ.

(Pastro)

Sro. Jozefo Garzón y Ruiz

Pri mia Altestimata Amiko, Malnova Korespondanto kaj Kunlaboranto en la Sankta Afero

Antaŭ longa tempo, al rinte al la renkontejo de nia Grupo, kaj serĉante, inter la leteroj, poŝtkartoj kaj aliaj senditaĵoj el ĉiuj landoj, ion adresitan al mi, mia rigardo falis sur belegan poŝtkarton. Ekzameninte ĝin, mi trovis, ke la bildo montras belan knabinecon, kiu portas karton sur kio estis surŝtampitaj la nomo kaj adreso de la suprecitita sinjoro; dum aliflanke, mi

Además católicos, sacerdotes y seglares, grandes y pequeños, no dejad medio alguno para que en estos concursos, unidos con los lazos de nua misma lengua realicemos aquellas palabras del divino testamento *ut diligatis invicem*, adelante pues, poniendo nuestra piedra en este edificio social con la mira de ver realizada la obra del Divino Crucificado, Maestro de las gentes, *Ut sint unus ovile et unus Pastor*.

Réstame dirigir un caluroso y entusiasta saludo á nuestro amigo Sr. Garzón infatigable campeón esperantista en esta región gaditana, continúe su tarea en esta obra que educativa en la seguridad de obtener la aprobación, respeto y consideraciones de todas las personas amantes de la religión y del progreso científico literario.

S. FRANZON MAINÉ.

(Presbítero)

Sr. José Garzón y Ruiz

Respecto á mi altamente estimado amigo, antiguo corresponsal y colaborador en el santo asunto.

Hace tiempo, habiendo ido al encuentro de nuestro grupo, y buscando entre las cartas, tarjetas postales y otros envíos de todos los países, algo dirigido á mí, mi vista cayó sobre una bellísima tarjeta postal. Habiéndola examinado, encontré que el grabado representaba una bonita muchacha, que lleva una tarjeta sobre la que habia sido estampados el nombre y dirección del precitado señor; mientras sobre el otro lado encontré una petición

trovis peton por korespondado pri diversaj temoj.

Certe iu bona spirito instigis min respondi al tiu postkarto, ĉar, de tiu tempo, ni interkorespondadis kiel eble plej regule, kaj pli lertan korespondanton kaj pli bonan amikon oni ne povus trovi.

El la tre interesa korespondaĵo, mi sciigis kia laborema kaj sindonema samideano li estas, ĉar krom siaj instruaj kaj aliaj Grupaj laboroj, li faris kelkajn bonegajn tradukaĵojn, kaj ankaŭ estas la aŭtoro de almenaŭ unu legverkon, kiun ĉiuj Esperantistoj devus legi:— «Laŭleĝa situacio de Fremduloj en Hispanujo » Mi konstatas, ke ili ricevos multe da profito kaj plezuro el la legado.

Estis ankaŭ mia vera plezuro kaj ĝojo tralegi konatan hispanan romanon.—«La Kupiano Veneno»—de Sro. Garzon y Ruiz tradukitan. La stilo estas meritinda ne nur pro sia bonegeco, sed ankaŭ pro sia flueco, kiu tuj konvinkas la leganton, ke la tradukinto perfekte scias la lingvon. Tiu ĉi romano estas tiel originala, laŭ la angla vidpunkto, ke mi rekomendas ĝin al ĉiu amanto de tiu ĉi speco de verko.

Ke li longe vivu kaj daŭrigu sian laboron por Esperanto, estas la sincera deziro de sia amiko,

J. HEDLEY INCE,

D. B. E. A.

(Viceprezidanto de la Leeda Esperanta Societo.)

para corresponder sobre temas diversos.

Ciertamente, algún buen espíritu me instigó á responder esa postal, porque desde ese tiempo, nosotros nos correspondemos lo más regularmente posible; y más inteligente correspondal y mejor amigo no se pudiera encontrar.

De la muy interesante correspondencia he sabido cual trabajador y afecto compañero es, porque aparte de sus trabajos de enseñanza y en los grupos, ha hecho algunas buenísimas traducciones, y también es el autor de á lo menos una obra de legislación, que todos los Esperantistas deberían leer:—«Situación jurídica de los extranjeros en España.» Yo afirmo que ellos recibirán mucha utilidad y satisfacción de su lectura.

Ha sido también para mí un verdadero placer y alegría leer la conocida novela española.—«El capitán Veneno»—traducida por el señor Garzón Ruiz. El estilo es digno de mérito, no solo por su gran bondad, sino también por su fluidez, que convence inmediatamente al lector de que el traductor conoce perfectamente la lengua. Esta novela es tan original, bajo el punto de vista inglés, que yo la recomiendo á todo amante de obra de esta especie.

Que él viva largamente y continúe esa labor para el Esperanto es el sincero deseo de su amigo,

J. HEDLEY INCE.

D. B. E. A.

(Vicepresidente de la Sociedad Esperantista de Leed.—Inglaterra)

La Sankta Semajno en Seviljo

Oni diras ordinare ke Seviljo estas gaja, kaj kvankam vere la gajeco de ĝia ĉielo estas nedisputebla, Seviljo, precipe dum ĉi tiuj Sankt-semajnaj tagoj, estas urbo tegita je poezia melankolio. Gajaj estas junaj popoloj, infanoj en la aĝo kiam ili ludas kaj senkonscie ĝuas, sed ne tiuj, kiuj havas tiom da rememoroj. Kiel neniam povos esti gaja popolo en kiu la religia sento estas tiel pura kiel estas en Seviljo, kiu bezonas, por trankvileco de ĝia spirito, elĵeti el si, ĉiujare, tiun artan eksplodon, brillantan per la procesioj dum la Sankta Semajno?

La lukso, la belegeco de tiuj procesioj ne nur devenas de la mono, kiun por pagi ilin oni elspezas. Estas io en tiuj religiaj festadoj, al kio ni ne havigas gravecon, kaj estas tio, kion alkuras por ĝui la fremduloj de la plej malproksimaj landoj. Tio estas spiritalia fluakvo, en kien venas por sin bani je idealeco la homoj el la prosaj popoloj.

Kaj, kia arta eksplodo tiŭ de la religia sento de Seviljo! Ĉiu religio havis sian arton, ĉar ĉiu ideo postulas sian formon. La kristanismo korpigis per sanktegaj himnoj, per figuraĵoj kaj reliefoj, per alegoriaj drametoj kaj primisteraj prezentaĵoj, per legendoj kaj tradicioj. Tio kaj io plie estas mirigata en la Sevilja urbo; ĉar tie ne sufiĉas vidi la sanktajn figuraĵojn en murkavaĵoj kaj altaroj sub absido de la temploj; ne sufiĉas preĝi mallaŭte; devigas, estas necese eksterigi la senton, vastigi la animon, vidi la figuraĵojn sur la stratoj, ŝanĝi la pre-

La Semana Santa en Sevilla

Dícese ordinariamente que Sevilla es alegre; y aunque en verdad, la alegría de su cielo es indiscutible, Sevilla sobre todo en éstos días de Semana Santa, es una ciudad envuelta en poética melancolía. Alegres son los pueblos jóvenes, los niños á la edad en que juegan y gozan inconscientes, pero no los que tienen tantos recuerdos. ¿Cómo podrá nunca ser alegre un pueblo en que el sentimiento religioso sea tan acendrado como lo es en Sevilla, que necesita para el sosiego de su espíritu arrojar cada año fuera de sí esa explosión de arte, que resplandece en las procesiones de Semana Santa?

El lujo, el fausto de esas procesiones no provienen únicamente del dinero que para mantenerlas se gasta. Hay algo en estos festejos religiosos, á lo cual nosotros no concedemos importancia, y que es lo que acuden á disfrutar los extranjeros desde los países más remotos. Ese algo es un caudal de aguas espirituales donde vienen á bañarse de idealidad los hombres de los pueblos prosáicos.

¡Y qué explosión artística la del sentimiento religioso de Sevilla! Toda religión ha tenido su arte, porque toda idea pide su forma. El cristianismo encarnó en himnos sagrados, en imágenes y relieves, en autos y en misterios, en leyendas y tradiciones. Eso y más se admira en la ciudad sevillana; porque allí no basta ver las sagradas efigies en hornacinas y altares bajo la bóveda de los templos; no basta orar

ĝojn je *sagoj* (1) la submetiĝan preĝon je vivega kaj superbelega *Miserere*.

Efektive, la Seviljaj genuloj estas donintaj al la urbo skultaĵojn kaj versaĵojn, himnojn kaj pentraĵojn. Tiu sento pentris la *Kriston* de Velazquez, la *Sanktan Virgulinon* laŭ la gravediĝa mistero (*Konzeption*) de Murillo; tiu sento inspiris al Eslava la *Miserere'n*; al Roldán la *Sinjoron antaŭ Pilatos* kaj la *Virgulinon de la Espero*, ĉe la Makarena kvartalo; al Cabrera, la *Kriston de la tri faloj*; al Ruiz, la *Kriston de la Kompatemo*; al Hita del Castillo la *Evangelverkiston Sanktan Johanon*: al Duque Cornejo, *Nian Patron Jesuon de la Sanece*; al Roldana, la *Virgulinon de la Ĉagreno*, kaj al Montañez, la figurojn de la *Kaptado de Kristo*.

Mastriĝas je Seviljo dum Sankta Semajno, la religia spirito de la urbo; ĝi estas arta florado, sen konkuranto en la mondo, per kiu esprimas tiu popolo de kredantoj, ĉiujare, kiam la rozoj rompas sian enfermon, ĝiajn kristanajn sentojn.

Ne povas reduktigi parole tiom da grandeco. El ĉiuj temploj eliras la *paŝoj* aŭ brankardoj. Ĉe la kapo el la procesio estas portata la *Kruco*, kaj vojiras la *nazaretanoj*; poste iras la standardo de la Romaj legioj, pentofarantoj kun flamiĝintaj vaksandeloj kaj kandeligoj; poste, standardoj, gvidiloj, altkandelingo, la sanktegaĵaj figuraĵoj luksvestitaj per riĉegaj drapoj, reliefbro-

(1) Melankolia kanteto, taŭga por esti kantata dum procesioj, aŭ aliaj fervoraj okazoj el la Sankta Semajno.

quedamente, es preciso, es necesario exteriorizar el sentimiento, explayar el alma, ver las imágenes por las calles, convertir las oraciones en saetas, la plegaria en arrebatado y sublime *Miserere*.

Al efecto, los genios sevillanos han legado á la ciudad esculturas y poesías, himnos y cuadros. Ese sentimiento pintó el Cristo de Velázquez, la Concepción de Murillo; ese sentimiento inspiró á Eslava el *Miserere*; á Roldán, el Señor ante Pilato y la Virgen de la Esperanza de la Macarena; á Cabrera, el Cristo de las tres caídas; á Ruiz, el Cristo de la Misericordia; á Hita del Castillo, el Evangelista San Juan; á Duque Cornejo, Nuestro Padre Jesús de la Salud; á la Roldana, la Virgen de la Amargura y á Montañez las figuras del Prendimiento de Cristo.

Enseñórase de Sevilla por Semana Santa el espíritu religioso de la ciudad; es una florecencia artística sin rival en el mundo, por medio de la cual expresa aquél pueblo de creyentes todos los años al romper las rosas su clausura, sus sentimientos cristianos.

No puede reducirse á palabras tanta grandeza. De todos los templos salen los *pasos* ó andas. Á la cabeza de la procesión vá la Cruz y caminan los *nazarenos*; detrás los estandartes de las legiones romanas, penitentes con cirios y hachones encendidos; luego banderolas, guiones, ciriales, las sagradas imágenes vestidas con riquísimos paños recamados de oro y pedrería. Deslumbra la plata de las varas é insignias; maravillan los rostros de las portentosas esculturas; ciega el

ditaj je oro kaj multekosta ŝtonaro. Miregigas la arĝento de la vergoj kaj insignoj, mirigas la vizagoj de la ĉarmaj skultajoj, blindigas la brilo de la lumoj: malantaŭiras la paŝon, unue la Roma centsoldataro; la legianoj estas laŭepoke kaj luksege vestitaj; rebrilas la imperiaj aglofiguroj sur la kaskoj de la soldatoj de Romo; tuje, iradas aliaj nazaretanoj kaj pentofarantoj, krucoj, elpendaĵoj, scepro; poste, la dua paŝo, kaj fine la pastraro, la estraro kaj pedeloj.

Oni prezentadas je la vido de la loĝantaro la Pasion dramon; vi vidas kiamaniere vojiras la Elaĉetinto laciĝa, ŝvita, spirega, malgajaj la okuloj, dornovundita la frunto, tremantaj la lipoj kiuj murmuris preĝojn, vi rigardadas la Seviljan loĝantaron, kiu neniam ŝatas mirigi la sanktegan figurajon de la Nazaretano (1), la plorantajn virinojn, surgenuigitajn pro tio ke ili vidas Kriston sur la Kruco, la pian Veronikon, kun la drapo je la Sankta Vizago inter la manoj, kaj la Apostolojn dormitajn, aŭ la Kruclaŭdegon, la Kaptadon.

Vi sentas ke vi ne povas apartigi vin pri la influo de tiu spektaklo, kiu vi kredas kvazaŭ la realeco mem; vi penas por vin regi, kaj subite vi aŭdas neniam aŭditan kantaĵon; ŝiras la aeron malgajaj notoj de stranga kaj nekonita muziko. Genuffleksita knabino, kun la brakoj etenditaj al la Kristofiguro, kantas *sagon*, kvarverson,

Tuj kiam Jesuo mortis
sur la brakoj de la kruco
la Patro tiam ekstremis
kaj ne lumigis la suno.

(1) Jesuo el Nazaret.

brillo de las luces: sigue al *paso* primero la Centuria romana; los legionarios visten con propiedad y esplendidez; relucen las águilas imperiales en los cascos de los soldados de Roma; inmediatamente desfilan otros *nazarenos* y penitentes, cruces, enseñas, cetros; después el segundo *paso* y cerrando la marcha la clerecía, las autoridades y alguaciles.

Representase á la vista del pueblo el drama de la Pasión; veis cómo camina el Redentor, fatigado, sudoroso, jadeante, tristes los ojos, espinalada la frente, trémulos los lábios que murmuran oraciones; contemplais al pueblo de Sevilla que nunca se sácia de admirar la sagrada figura del Nazareno; á las mujeres que lloran arrodilladas al ver á Cristo en la Cruz, al ver á la Verónica piadosa con el paño de la Santa Faz entre las manos y á los Apóstoles dormidos, ó al mirar la Exaltación, el Prendimiento.

Sentís que no podeis sustraeros al influjo de aquel cuadro que se os antoja ser la misma realidad; habeis esfuerzos por dominaros y de súbito escuchais un canto nunca oído; rasgan el aire unas notas tristes de una música singular y desconocida. Una muchacha, de rodillas, con los brazos extendidos hácia el Cristo, entona una saeta y co- pla:

Quando Jesús expiró
en los brazos de la Cruz
el Padre se estremeció
y el sol se quedó sin luz.

Ante vosotros pasa una imágen prodigiosa, el Santísimo Cristo de la Expiración, del capitán Cepeda.

Antaŭ vi preterpasas mireginda figuraĵo: la *Sanktega Kristofiguro de la Morto*, skulptita de la kapitano Cepeda.

Estas la Sinjoro najlita sur la kruco; li estas malestimita, vangrapita, mokita; li havas dentodisŝiritajn la manojn, fenditajn la piedojn, lancovunditan la bruston; estas plenumitaj ĉiuj profetaĵoj; subite, lasta konvulsio agitas la sanktan korpon; potenca dolorektremo trakuras liajn nervojn, ilin kuntiras; malgaja nubo kovras je violkoloro lian frapsiguitan vizaĝon. v. triĝas la kristalo de liaj okuloj: tiam estas la solena momento kiam finas suferi pro soifo la kreanto de la maroj, kiam subtriĝas en la ombroj la kreanto de la sunoj, kiam morto ricevas la nemorteman; lasta spasma trakuras la doloran karnon de la Reĝo de judoj; lastan stertoron oni aŭdas; supreniras el la fundo de la pulmoj al la bordo de la bluigitaj lipoj voĉon murmuranta: *Consumatum est*, kaj pleniĝas fine niaj okuloj je larmoj, nia gorgo je singulploroj..

Post la Filo vojiras la Patrino; ŝi sekvas lin ĉiam amanta kaj korprenmita; jen estas la *Virgulino de la Hiniesta*, de Montañez, tiel bonege skulptita ke ĝi miriĝas nin; jen *tiu de la Stelo*, de la sama skulptisto; jen vi vidas ŝin sola, kiel ekzemple la *Virgulino de la Venko* aŭ de la *Rifuĝo*, jen kune kun la tri Mariaj kaj Sankta Johano, kiel *tiu de la Malsupreniro de la Kruco*. aŭ kun la sensanga korpo de la Elaĉetinto sur la brusto. Jen ŝi aperas al vi kiel la *Dia Patrino de la Palmo*, rigardadanta malgaje Jesuon krukumitan, versaŭta longan vejnon

Está el Señor clavado en la Cruz; ha sido vilipendiado, abofeteado, escarnecido; tiene atarazadas las manos, hendidos los pies, alanceado el pecho; cumplieronse todos los vaticinios; de repente, una postre- ra convulsión agita el Cuerpo Santo, un estremecimiento supremo de dolor recorre sus nervios, los contrae; una sombría nube cubre de lividez su rostro acardenalado, vidria el cristal de sus ojos; es el instante solemne en que va á dejar de padecer sed el que creó los mares, en que va á sumirse en las sombras el que creó los soles, en que vá la muerte á recibir al que es inmortal; un último espasmo recorre la carne doliente del Rey de los judíos; un estertor final se escucha; sube del fondo de los pulmones al borde de los labios cianóticos una voz que murmura: *Consumatum est*, y llénase al cabo nuestros ojos de lágrimas, nuestra garganta de sollózos...

Detrás del Hijo camina la Madre: síguele siempre amorosa y angustiada; ya es la Virgen de la Hiniesta de Montañez, de labor escultural que maravilla; ya la de la Estrella, del mismo autor; bien la veis sola, como la Virgen de la Victoria ó la del Refugio, bien acompañada de las tres Marias y de San Juan, como en el Descendimiento, ó con el cuerpo exangüe del Redentor en el regazo. Ya se os aparece como la Madre de Dios de la Palma, contemplando tristemente á Jesús crucificado, ya vertiendo larga vena de llanto con el corazón lleno de mortal angustia, como la Dolorosa, ya como la describe la saeta:

da ploro, morte korpremita, kiel la Dolora, aŭ kiel diras la *sago*:

Iras malantaŭ la tomo
la plej rebrilanta stelo
la okuloj ŝajnas fonto
plereganta la Soleco.

Tiu, kiun vi vidas estas, efektive, la *Virgulino de la Soleco* kies nomo kortuŝas; tiu estas la Patrino kiu restis sen sia filo; tiu, kiu vidis lin, kiam li eniris en Jerusalen'on ian dimanĉon inter gajoj kaj aklamoj kaj vojiri sur palmoj kaj olivbrancoj; tiu, kiu vidis lin poste, kaptita, alportita kaj traportita, kiel diras la *sago*:

Jen alportas, jen traportas
lin, tra de Ĉagreno strato;
al kolono ŝnurligita,
ligitaj piedoj kaj manoj.

Tiu estas la Patrino kiu ĉeestis tremanta, terurita, morte korpremita, dum ĉiuj turmentegoj, kiujn suferigis al sia senkulpa filo; tiu ĉi estas la Patrino kiu sekvis Jesuon dum ĉiuj procesioj de Seviljo, tute same kiel ŝi lin sekvis antaŭ 1910 jaroj, la strato de Ĉagreno antaŭen, ian tagon, ian malgajan tagon de monato Nissam'. Nune, ŝia doloro ne havas konkuranton; ŝi proterpasis antaŭ ni laŭ diversaj nomoj: ŝi estas nomita la *Virgulino de la Piedo*, *Mario Sanktega de la Bona Fino*, la *Virgulino de la Korpremo*, *tiu de la Rozario*, *tiu de la Anĝeloj*; en ĉi tiu momento ŝi resumas en unu ĉiujn kondolencojn densigas en unu ĉiujn suferadojn, la malgajojn, la bedaŭrojn; ŝi kunportas la animon ĉagrenitan, jam ŝi ne vidas la Filon. La Sankta Virgulino estas sola.

JOZEFO GARZON' tradukis.

(El la hispana revuo
"Blanco y Negro".)

Detrás del sepulcro va
la estrella más reluciente,
sus ojos parecen fuentes
llorando la Soledad.

Esta que veis es, es efecto, la Virgen de la Soledad, cuyo solo nombre entenece; ésta es la Madre que se ha quedado sin su hijo; la que le vió entrar en Jerusalen un domingo entre alegrías y vítores caminar sobre palmas y ramas de olivo; la que le vió después vendido, preso, traído y llevado, como dice la saeta:

Ya lo llevan, ya lo traen
por la calle la Amargura,
atado de pies y manos
y amarrado á la columna.

Esa es la Madre que asistió tremula, aterrada, presa de mortal congoja, á los suplicios todos que hicieron sufrir á su Hijo inocente; ésta es la Madre que ha seguido á Jesús en todas las procesiones de Sevilla, como le siguió hace 1910 años la calle de la Amargura adelante, un día, un triste día del mes de Nissam. Ahora su dolor no tiene rival; ha pasado ante nosotros con distintos nombres; se ha llamado la Virgen de la Piedad, María Santísima del Buen Fin, la Virgen de las Angustias, la del Rosario, la de los Angeles; en este instante resume en uno todos los duelos, condena en una todas las penas, las tristezas, los pesares; lleva el alma desolada; ya no ve al Hijo.

La Virgen está sola.

VIRGILIO COLCHERO.

(De la revista española
Blanco y Negro.)

Kroniko

Nia altestimata amiko, distinginda samideano, la Sekretario de Hispana Societo p. p. de Esperanto, S^o Ignacio Casas, el Burgos, havis bonecon, pro kiu ni kore lin dankas, sendi al ni belegan fotografaĵon prezentantan sian filon Ferdinandon, ĉarman kvinjaran infanon, laŭ alegoria kostumo kiun li surportis dum la estintaj Karnavalfestoj. Jen, kiel li priskribas la nomitan vestaĵon. Ĝi estas tute farita el silka ŝtoto; verdkoloraj la ĉapelo, frako kaj strumpoj, kaj same la ŝnuretoj agrafintaj liajn ŝuetojn. Blankaj la pantaloneto, veŝto, gantoj kaj kravato. Sur la frako montrigās, kvazaŭ ordenaĵo, granda verdsteleto brodita sur blanka kampo, kaj la verda atlasa ĉapelo estas ĉirkaŭita per blanka rubando kun iuj verdaj steloj. Plie, verda steleto, preskaŭ nevidebla, ornamas ankaŭ la kravaton. La suprestremaĵo de la flagbastono similas garbon da olivfolioj, kaj ia flago enhavas la jenan enskribaĵon: «Esperanto.—Lingvo internacia.»

Ni kore gratulas Sinjoron Casas, pro lia originala ideo, montranta unu fojon plie, ke li estas entuziasma Esperantano; kaj ankaŭ ni gratulas lian malgrandan filon, al kiu ni deziras bonan sukceson pri lia Esperanta laboro.

* * *

S^o Paul Linares, el Kordovo estas nomita ĉefjuĝanto en Suda Hispanujo por la ekzamenoj organizitaj de Internacia Instituto de Es-

Crónica

Nuestro altamente estimado amigo y distinguido compañero, el Secretario de la Sociedad Española para la propaganda del Esperanto, señor Ignacio Casas, de Burgos, ha tenido la bondad, por lo cual nosotros le damos gracias, de enviarnos una preciosa fotografía representando á su hijo Fernando, encantador niño de cinco años, con el traje alegórico que llevó durante las pasadas fiestas de Carnaval.

He aquí como describe el citado vestido: es todo él de tela de seda, verde el sombrero, frac y medias, é igualmente los cordones que abrochan sus zapatos; blancos el pantaloncito, chaleco, guantes y corbata. Sobre el frac se muestra á guisa de condecoración una gran estrella verde, bordada sobre blanco campo y el verde sombrero de raso está rodeado por una cinta blanca con algunas estrellas verdes. La extremidad superior del asta de la bandera semeja un haz de hojas de olivo y la bandera contiene la siguiente inscripción: «Esperanto.—Lingua internacional.»

Nosotros felicitamos cordialmente al Sr. Casas por su idea original, que muestra una vez más que él es entusiasta partidario del Esperanto, y también felicitamos á su pequeño hijo, á quien deseamos buen éxito en su Esperantista labor.

* * *

El Sr. Paul Linares, de Córdoba, ha sido nombrado Presidente del Tribunal en el Sur de España, para los exámenes que serán organiza-

peranto. La juĝantaro konsistas el tiu S^o M. Perez Alcorta, kaj Fr.^{no} L. de Tapia. Tiuj, k u j deziros unu el la tri diversgradajn atestojn liverotaj de l'Instituto, devos sin turni al nomita ĉeljuĝanto, Huerto San Basilio, Córdoba.

* * *

Sro. Rikardo Codorniu, Ĝenerala Inspektoro pri Montoj (Ĉefingenie-ro), entuziasma esperantisto kaj honora presidanto de Hispana Societo p. p. de Esperanto, havis ĝentilecon sendi al ni ekzempleron el belega parolado de li elparolita ĉe unu el la kunsidoj de la Hispana Asocio por la progreso de Sciencoj, dum la ĵuspasinta Zaragoza Kongreso. En la presita broŝuro enhavanta la nomitan dialektan fundamentaron, estas defendata, per nerefuteblaj rezonoj, la gravecon de tio, ke estu akceptata internacia idiomo por la scienca progreso. Ni multedankas la donacon kaj sincere gratulas al nia respektinda *samideano* pro tiu ĉi lia nova paĝo je profito de la belega idealo, kiun ni estas persekutanta.

* * *

Hispana Societo p. p. de Esperanto kunvokas siajn geanojn por ke ili elektu novan Direktantan Komitaton, laŭ la artikolo 5.ª de ĝia regularo Tial okazos ĉe Burgos (S. Juan 48 y 50) la 21^{an} de ĉi-tiu monato ĝenerala kunsido, je la 19ª horo.

dos por el Instituto internacional de Esperanto.

El tribunal lo componen el referido señor, M. Pérez Alcorta y la señorita L. de Tapia.

Los que deseen uno de los tres diplomas certificados de diversos grados que facilita el Instituto, deberán dirigirse á dicho Juez principal, Huerto San Basilio, Córdoba.

* * *

El Sr. D. Ricardo Codorniu, Inspector general de Montes (Ingeniero jefe), entusiasta esperantista y Presidente honorario de la Sociedad Española para la propaganda de este idioma, ha tenido la atención de remitirnos un ejemplar del precioso discurso pronunciado por él en una de las sesiones celebradas por la Asociación Española para el progreso de las Ciencias en el próximo pasado Congreso de Zaragoza.

En el folleto impreso que contiene dicha elocuente peroración, se defiende con razones irrefutables, la importancia de la adopción de un idioma auxiliar internacional para el progreso científico.

Agradecemos mucho el regalo y felicitamos sinceramente á nuestro respetable *samideano* por esta nueva página suya en pró del hermoso ideal que venimos persiguiendo.

* * *

La Sociedad Española para la propaganda del Esperanto convoca á sus socios para que elijan una nueva Junta Directiva, según el artículo 5.º de su Reglamento.

Por tal motivo, tendrá lugar en Burgos (San Juan, 48 y 50) el día 21 de este mes, una Junta general á las 19.

NOMARO

de Sinjoroj dizirantaj korespondadi kun alilanduloj

La prezo por unu enskibiĝo en tiu ĉi fako estas 0,50 Pesetoj (2 procentoj). La literoj P. K. montras la deziron interŝanĝi ilustritajn poŝtkartojn; P. M. poŝtmarkojn, kaj L., leterojn.

S.^{ro} **Muñoz y Muñoz (Domingo)**.—Str. Colon, 44.—San Fernando (Cadiz).—P. K.
» **de la Peña, Velez-Bracho (Rodrigo)**.—Str. Ceballos, 12.—Cadiz. P. K.

INTERNACIA SOCIETO

DE LA

ESPERANTISTAJ JURISTOJ

Societa Sidejo: **CENTRA OFICEJO**.—51, rue de Clichy.—PARIS

Ĝenerala Sekretariejo: 17, rue St. Eloi, Douai (Francujo).

Por ĉiuj informoj, sin turnu al S.^{ro} Garzon, Vic-Presidanto por Hispanujo.—M. Torrero, 10.—San Fernando (Cadiz).

Nova Rekomendinda Literaturo.

«Toni», Dramo laŭ Korner en tri aktoj	M. 1.— Sm. -.55
«Anekdotalibro»	M. 1.— Sm. -.55
«La Evangelio de Sankta Mateo»	M. -.50 Sm. -.30
«Nova Poŝkalendaro 1910»	M. -.80 Sm. -.45

Ricevebla afrankite de Redaktoro Fritz Stephan, Leipzig, Moltkestr. 28 B.
(Poŝtmarkoj, Respondtkuponoj kaj Ĉekoj estas plenvale akceptataj.)

D O N A C O

AL LA UNUJARAJ ABONANTOJ (2 Frs.)

1.—Haitia serio 1904^a—1. 2. 3. 10. 20. 50.

2.—Unu kvarlinia anonco.

AL LA DUJARAJ ABONANTOJ (4 Frs.)

1.—Nekomuna Eŭropa poŝtmarko taksita 5 fr.

2.—2 kvarliniaj anoncoj.

TRA LA FILATELIO.—GAZETO L'ANNONCE PHILATELIQUE

Internacia kaj ĉiumonata jurnalo.—TROYES-FRANCE.